



ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ตรัง



การเลี้ยง "ไหม"



การปลูกหม่อน

- ควรมีแปลงปลูกหม่อนอย่างน้อย 2 งาน - 1 ไร่ สามารถเลี้ยงไหมได้ 1-1.5 แผ่น
- พันธุ์หม่อนที่แนะนำ สำหรับเลี้ยงไหม

พันธุ์บุรีรัมย์ 60

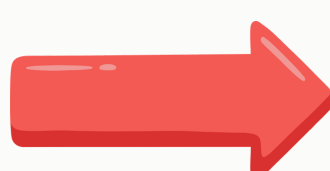
- ผลผลิตใบหม่อน : เฉลี่ย 4,328 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี
- ลักษณะดีเด่น : มีความต้านทานต่อโรคใบด่าง
- สภาพพื้นที่ปลูก : ปลูกได้ในทุกสภาพพื้นที่ แต่เหมาะในเขตชลประทาน หรือเขตที่มีปริมาณน้ำฝนสูง

พันธุ์สกลนคร

- ผลผลิตใบหม่อน : เฉลี่ย 2,500 กิโลกรัมต่อไร่
- ลักษณะดีเด่น : มีความทนทานต่อสภาวะแห้งแล้งได้ดีกว่าพันธุ์บุรีรัมย์ 60 มีความต้านทานโรครากเน่า
- สภาพพื้นที่ปลูก : ปลูกได้ในทุกสภาพพื้นที่

โรงเรือนเลี้ยงไหม

- โรงเรือนเลี้ยงไหม ขนาด 4x7 เมตร (พื้นที่ 28 ตารางเมตร) เหมาะสำหรับเลี้ยงไหมวัยแก่ได้ประมาณ 1 แผ่น ตามมาตรฐานการบริหารจัดการพื้นที่ตามคำแนะนำ
- **หรือ** สามารถเลี้ยงภายในบ้านได้แต่ต้องเป็นห้องที่มีอากาศถ่ายเทดี ปลอดภัยจากกลิ่นฉุนและควันไฟ สามารถเลี้ยงในบ้านได้ มีการกางมุ้งเพื่อป้องกันมดและแมลง
- **อุปกรณ์เลี้ยงไหม:** โต๊ะ หรือชั้นเลี้ยงไหม (ทำจากไม้หรือเหล็ก), ตะข่ายสีฟ้า,
- **อุปกรณ์จัดการหนอน:** กระด้งเลี้ยงไหม, ตะข่ายถาดมูลไหม (วัยอ่อน-วัยแก่), ขนไก่หรือฟุ่กัน, ตะเกียบ
- **อุปกรณ์เตรียมอาหาร:** ตะกร้าเก็บใบหม่อน, มีด, เขียง
- **อุปกรณ์ทำรัง:** จ่อ (จ่อไม้ไผ่, จ่อพลาสติก)
- **อุปกรณ์สุขภาพ:** น้ำยาฆ่าเชื้ออเนกประสงค์ (เดกตอล), หน้ากาก, ปูนขาว, คลอรีน, สบู่
- **ทั้งนี้ สามารถนำอุปกรณ์ที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ได้**



แผ่นไข่ไหม

- ไข่ไหม 1 แผ่น มีไข่ประมาณ 23,000 ฟอง
- ใช้เวลาเลี้ยงเฉลี่ย 21 วัน จึงได้ " รังไหม "





วงจรชีวิตของ 66 หนอนไหม 99



ดักแด้หนอนไหม



ผีเสื้อไหม
ตัวโตเต็มวัย



ไข่ไหม



วัย 5



วัย 1

หนอนไหม



ไข่ไหม

มีลักษณะกลมแบน ขนาดเล็ก สีเหลืองอ่อน หลังผสมพันธุ์ ผีเสื้อไหมเพศเมียจะวางไข่ ประมาณ 300-500 ฟอง ไข่ใช้เวลาฟักประมาณ 10-12 วัน (ขึ้นกับอุณหภูมิและความชื้น) เมื่อใกล้ฟัก ไข่จะเปลี่ยนเป็นสีขาว



หนอนไหมวัย 1

ตัวอ่อนหนอนไหมสีดำ ฟักออกจากไข่ มี 5 วัย (ลอกคราบ 4 ครั้ง) ใช้เวลา 19-25 วัน



หนอนไหม

กินใบหม่อนเป็นอาหาร และหลังจากที่หนอนไหม เจริญเติบโตเต็มที่ จะเข้าสู่ วัยที่ 5 หรือ ไหมสุก ลำตัว เปลี่ยนเป็นสีเหลืองใส ผันลำตัวบางลง และเริ่มพัน ใยทำรังต้องเก็บหนอนไหมเข้า "จ่อ" เพื่อให้ชักใยทำรัง



ดักแด้หนอนไหม

หนอนไหมจะพันเส้นใยไหม ห่อหุ้มตัวเองจนกลายเป็น รังไหมสีเหลือง ภายในรังไหม หนอนไหมจะ เปลี่ยนเป็น ดักแด้ ใช้เวลาประมาณ 10-14 วัน



ผีเสื้อไหม

ผีเสื้อไหมมีสีขาวนวล ลำตัวอ้วน ปีกกว้าง ไม่กินอาหาร มีหน้าที่หลักคือ ผสมพันธุ์และวางไข่ อายุเฉลี่ยประมาณ 3-5 วัน

วงจรชีวิต “ไหม”

STAGE 1 - ไข่ไหม

มีลักษณะกลมแบน ขนาดเล็ก สีเหลืองอ่อน หลังผสมพันธุ์ ผีเสื้อไหมเพศเมียจะวางไข่ประมาณ 300–500 ฟอง ไข่ใช้เวลาฟักประมาณ 10-12 วัน (ขึ้นกับอุณหภูมิและความชื้น) เมื่อใกล้ฟัก สีไข่จะเปลี่ยนเข้มขึ้น

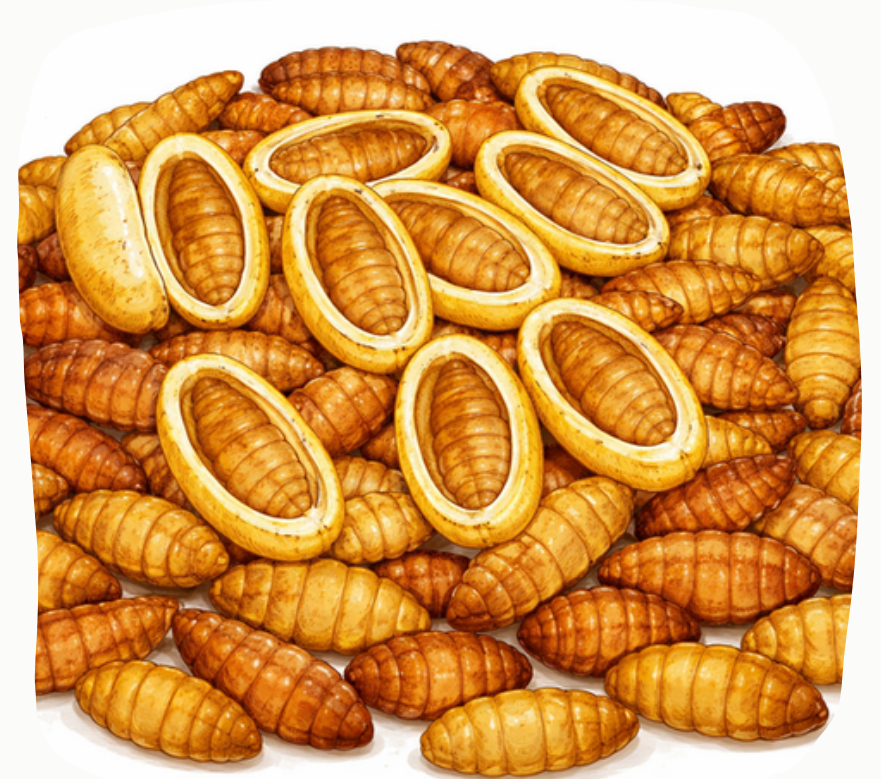


STAGE 2 - หนอนไหม

มี 5 วัย ใช้เวลา 19-25 วัน ในการเจริญเติบโต ตั้งแต่ตัวอ่อน หนอนไหมสีดำเริ่มฟักออกจากไข่ (วัย 1) หนอนไหมเจริญเติบโตได้เร็วมาก เพราะกินใบหม่อนเป็นอาหาร หนอนไหมจะหยุดกินอาหารและอยู่เฉย ๆ ประมาณ 1 วัน จึงลอกคราบ ระยะนี้เรียกว่า ไหมนอน ต่อไปตัวและหัวจะใหญ่ขึ้นระยะนี้เรียกว่า ไหมตื่น มักจะกินอาหารจุ่มากในระยะนี้ โดยทั่วไปจะลอกคราบ 4 ครั้ง เมื่อโตเต็มที่ จะหยุดลอกคราบ

STAGE 3 - ดักแด้

หลังจากที่หนอนไหมเจริญเติบโตเต็มที่ จะเข้าสู่วัยที่ 5 หรือ ไหมสุก ลำตัวเปลี่ยนเป็นสีเหลืองใส พนักลำตัวบางลง หยุดกินอาหาร และเริ่มพ่นใยซ้อนกันเป็นชั้น ๆ หุ้มตัวไหมไว้ เรียกว่า รังไหม เราได้เส้นไหมจากกระบวนการสาวไหม หนอนไหมจะชักใยสร้างรังอยู่ประมาณ 2-3 วัน จะลอกคราบเป็นดักแด้ แล้วกลายเป็นผีเสื้อต่อไป



STAGE 4 - ผีเสื้อไหม

ผีเสื้อไหมมีสีขาวนวล ลำตัวอ้วน ปีกกว้าง ไม่กินอาหาร มีหน้าที่หลักคือ ผสมพันธุ์และวางไข่ อายุเฉลี่ยประมาณ 3–5 วัน





6 ผลผลิต ที่ได้จากไหม 1 แผ่น



รังสด

- ได้รังสดเฉลี่ย 20-25 กิโลกรัม/1 แผ่น
- ราคา กิโลกรัมละ 180-250 บาท



รังปาด

- ได้รังปาด ประมาณ 3 กิโลกรัม/1 แผ่น
- ราคา กิโลกรัมละ 1,500-1,800 บาท



ดักแด้

- ได้ดักแด้ ประมาณ 14-17 กิโลกรัม/1 แผ่น
- ราคา กิโลกรัมละ 150 บาท*

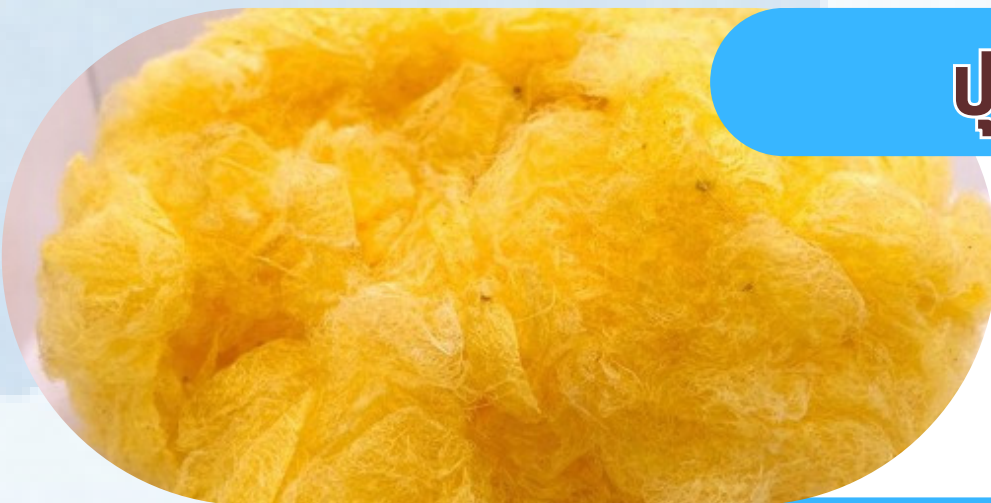
*หมายเหตุ : ขึ้นอยู่กับการตกลงราคาขาย เนื่องจากบริษัทไม่ได้รับซื้อ



รังเสีย

- ราคา กิโลกรัมละ 300 บาท เป็นต้นไป*

*หมายเหตุ : ขึ้นอยู่กับลักษณะของรังเสีย ว่ามีปริมาณมาก-น้อยเพียงใด



ปุ๋ย

- ราคา กิโลกรัมละ 25 บาท



ฝารัง

- ราคา กิโลกรัมละ 450 บาท*

*หมายเหตุ : กรณีปาดรังแล้วฝางาด